

Blicher

Til at få vildænderne ned i denne koje er en lokkeand aldeles nødvendig.

Steen Steensen Blicher (1782-1848) præst og forfatter til En landsbydegns dagbog (1824), Hosekræmmeren, Præsten i Vejlbøye og Sildig Opvaagnen (alle 1828). Ud over det selvbevidste jyske, som blev et grundtræk i hans forfatterskab, havde jagt også hans store interesse.

Under hans strejfen rundt på den jyske hede får han idéen til et nyt tidsskrift, der skal handle om jagt. "Diana" bliver

tidsskriftets smukke navn efter jagtens gudinde.

Det bliver til 6 numre over en årrække fra 1832 til 1836 med Blicher som redaktør og stort set eneste bidragyder. Det første nummer indledes med artiklen "Jagtens Forsvar", hvori han vender sig mod kritikken af jagten og jægeren. Fordømmene er mange og Blicher skyder dem ned en efter en, hvorefter han vender synsvink-

len og retter sigtekornerne mod jægeren og dennes velbefindende:

"Og det er ei alene Bevægelsen, den friske Luft og Legemets Hærdelse, som komme i Beregning, men ogsaa, hvad Mange overseer, den Sindsmunterhed, der er gavnligere for Helbreden, end et helt Apotek. Løsrivende sig fra Livets Møje og Bekymringer, fra Menneskesamfundets Trængsel og Skubben, fra Vold og Rænker, iler Jægeren ud i den fri og yndige Natur, selv fri og sorgløs som Fuglen under Skyen..."

Nutidige jægere har beundret den høje jagtmoral og det nuancerede natursyn, der kommer til udtryk i tidsskriftet, som det første af sin art herhjemme. Undtaget er fangst med garn, snarer, saks. Helt usædvanlig forekommer fangstformen over for vildænder: Med hovedet skjult i et udhulet græskaar med huller i nærmer jægeren sig med kroppen skjult af vandet de intetanende vildænder, som han fanger ved at gribe dem om benene og trække dem ned, hvorefter halsen vrides om. Måltidet er hjemme. Og som sagt - Blicher var ikke sentimental. (Citat efter Iben Holk på Epoke). Her bringer vi Blichers beskrivelse af andejagt i køger:

Koje. Således kaldes en indretning, som bruges på vestkysten af Sønderjylland, nogle af øerne, Ostfrisland, Holland og på flere steder i det nordvestlige sumpede Tyskland. Ved det vandsted, hvor fangsten skal gå for sig, stikker man lange pilestave ned i kanten af en til den ende gravet, omtrent 3 alen bred, vandgrøft. Stavene sættes tilbørlig tæt og må være så lange, at de for oven kan flettes eller bindes sammen så højt, at en mand i en båd kan sejle derunder.

Ligeledes fæstnes de indbyrdes ved tværfletninger, så at det hele får skikkelse af en trekantet, meget lang kurv. Den ende ud til det åbne vand er forsynet med en skærm, falddør eller net til at drage ned

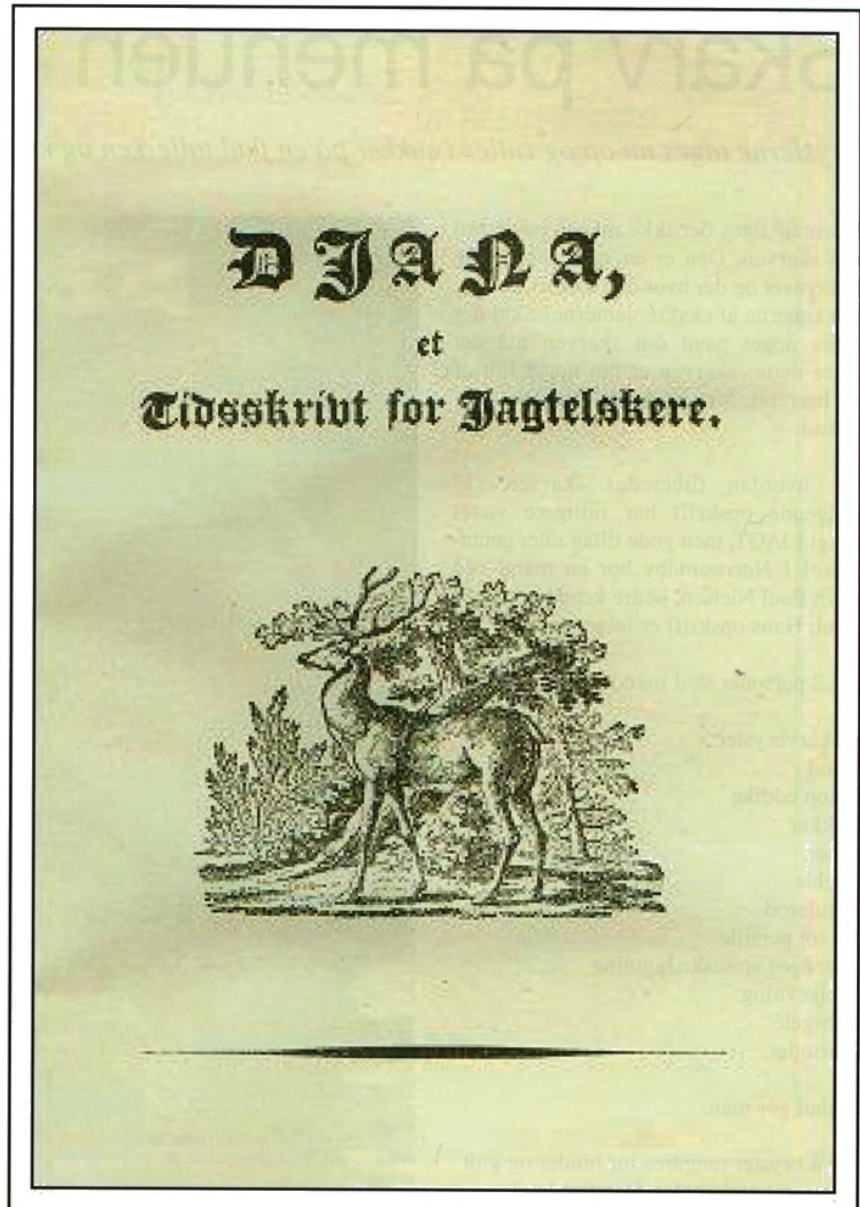

for åbningen; den anden med en stor ruse.

Til at få vildænderne ned i denne koje er en lokkeand aldeles nødvendig. Denne er nemlig afrettet til, mod aften at flyve ud i havet eller store fjorde og søer, og lokke - formodentlig ved sit kald - vilde ænder med sig ind i fangedammen. Den henter derpå flere gange andre døds kandidater, og omsider fører den sine slagtofre ind i kojens, hvis overflade er bestrøet med avner, havre eller malt, som svømmer ovenpå. Når nu fuglefængerens fra sit skjul synes, at der er nok inde, lukker han ved hjælp af en snor til for den yderste ende. Nogle siger, at lokkeanden i forvejen har listet sig ud, for ej at dele skæbne med dem, hun har forført; andre, at hun er forsynet med en ring eller andet mærke, hvorpå fuglefængerens kan kende hende. Nu tager denne en båd, sejler hen, åbner for indgangen, sejler ind, lukker efter sig og jager ænderne ind i rusen. Når alle er derinde, åbnes denne, ænderne tages ud og halsen omdrejes eller knækkes på dem. Man har således undertiden på ét dræt fanget flere hundrede. Men en god lokkeand er også kostbar, og fulgte tidligere med ved ægteskabelige forbindelser, som en kostbar brudegave.

i

Artikel og fotostammer fra "Fuglekøjerne på Fanø" (<http://www.aldus.dk/fanoefuglekojer/>) og er gengivet med venlig tilladelse fra Iben Holk og Per Hofman Hansen.

TUSINDVIS AF JAGTBØGER

Kæmpe udvalg: bøger om jagt, våben, hunde, safari, fiskeri, natur m.m.
Nye og antikvariske, danske og udenlandske + stort udvalg i jagt-dvd'er.

WWW.BOGJAGT.DK

TLF. 21 47 87 49

Trykt i:

JAGT. Tidsskrift for Jægere. 17. årgang., nr. 6, december 2008.

Udgivet af Dansk Land- og Strandjagt. www.dls-jagt.dk. ISSN 1604-2611